

Nerevidirano poročilo o
poslovanju družbe DARS d.d.
v prvem polletju 2013

Ljubljana, avgust 2013

Kazalo

I.1	Podatki o družbi.....	3
I.2	Ključni poslovni podatki.....	4
I.3	Poslovna tveganja.....	5
I.4	Finančno poslovanje in upravljanje s finančnimi tveganji.....	7
I.5	Analiza poslovanja	9
I.6	Pomembni poslovni dogodki v obdobju januar - junij 2013.....	11
I.7	Povzetek računovodskega poročila.....	12
	Izjava o odgovornosti uprave.....	36

I.1 Podatki o družbi

NAZIV	Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d.
KRATICA	DARS d.d.
SEDEŽ	Ulica XIV. divizije 4, 3000 Celje tel.: (03) 426-40-71 faks: (03) 544-20-01
IZPOSTAVA	Dunajska 7, 1000 Ljubljana tel.: (01) 300-99-00 faks: (01) 300-99-01
SPLETNE STRANI	www.dars.si , www.promet.si
LETO USTANOVITVE	1993
REGISTRSKI VLOŽEK	1/06158/00, Okrožno sodišče v Celju
USTANOVITELJ	Republika Slovenija
DELNIČAR	Republika Slovenija
MATIČNA ŠTEVILKA	5814251000
IDENTIFIKACIJSKA ŠTEVILKA ZA DDV	SI92473717
OSNOVNI KAPITAL	2.319.866.345,16 €
ŠT. IZDANIH DELNIC	55.592.292 imenskih kosovnih delnic

Družba DARS d. d. je bila ustanovljena z ZDARS leta 1993, poslovati pa je začela 1. januarja 1994. Do 31. decembra 2003 je imela status javnega podjetja v obliki delniške družbe, od 1. januarja 2004 pa ima položaj delniške družbe kot gospodarske družbe. Edina ustanoviteljica in delničarka družbe DARS d. d. je Republika Slovenija, ki jo je na podlagi Zakona o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije (Ur. l. RS št. 38/10) do 28. decembra 2012 zastopala AUKN. Z 28. decembrom 2012 je izvrševanje upravljanja naložb RS skladno z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu (Ur. l. RS št. 105/2012) začasno, to je, do imenovanja uprave Slovenskega državnega holdinga, prešlo na upravo Slovenske odškodninske družbe, d. d.

Konec leta 2010 je začel veljati ZDARS-1, v skladu s katerim DARS d. d.:

- v imenu RS in za njen račun opravlja posamezne naloge v zvezi s prostorskim načrtovanjem in umeščanjem avtocest v prostor ter naloge v zvezi s pridobivanjem nepremičnin za potrebe gradnje avtocest;
- izvaja gradnjo avtocest v svojem imenu in za svoj račun;
- upravlja in vzdržuje avtocestne odseke, za katere pridobi koncesijo za gradnjo.

Država prek razvojnih dokumentov ohranja strateški nadzor nad razvojem avtocest z določanjem novih odsekov in rokov, v katerem morajo biti ti novozgrajeni odseki predani v promet.

ZDARS-1 določa status, naloge in obveznosti družbe DARS d. d. ter ureja stvarnopravna razmerja v zvezi z avtocestami. DARS d. d. se je s tem zakonom preoblikoval v koncesionarja, ki mu je bila za obdobje trajanja koncesijskega razmerja podeljena stavbna pravica na zemljiščih, na katerih bo izvajal gradnjo, in prevzema vse finančne obveznosti, povezane z gradnjo avtocestnih odsekov. ZDARS-1 tudi določa, da DARS d. d. v imenu RS in za njen račun opravlja posamezne naloge, povezane s prostorskim načrtovanjem in umeščanjem avtocest v prostor, ter naloge, povezane s pridobivanjem nepremičnin za potrebe gradnje avtocest. Zakon nadalje določa, da DARS d. d. nadaljuje gradnjo avtocest in hitrih cest, ki so se začele graditi pred uveljavitvijo ZDARS-1, ter da še naprej upravlja in vzdržuje obstoječe avtoceste in hitre ceste v RS.

Z ZUJF, ki je začel veljati v letu 2012, je stavbna pravica, ustanovljena v korist DARS d. d., postala odplačna.

I.2 Ključni poslovni podatki

Ključni poslovni podatki v €

	I- VI 2013	I- VI 2012
Prihodki	141.458.875	147.616.516
Odhodki	134.803.627	141.920.176
Dobiček pred obdavčitvijo	6.655.248	5.696.340
Prihodki iz poslovanja	138.950.998	145.173.545
Poslovni stroški	109.351.594	103.731.174
Poslovni izid iz poslovanja	29.599.404	41.442.371
EBITDA	103.230.867	113.263.557
Čistí poslovni izid obračunskega obdobja	5.523.856	4.670.999
	30.6.2013	30.6.2012
Sredstva	5.585.848.299	5.516.863.599
Osnovni kapital	2.319.866.345	2.319.866.345
Kapital	2.446.036.785	2.431.861.326

Število zaposlenih

	Leto 2013	Leto 2012
Na dan 30.6.	1.237	1.254

I.3 Poslovna tveganja

V družbi se zavedamo resnosti posledic, ki bi nastale z uresničitvijo različnih vrst tveganja, zato namenjamo veliko pozornosti pravočasnemu zaznavanju tveganja in njegovemu upravljanju. Proses upravljanja tveganja je postal del našega strateškega poslovanja. Naš najvažnejši cilj je bil zmanjšanje vpliva negativnih posledic krize na rezultate poslovnih procesov; uspelo nam je pravočasno prepozнатi nevarnosti in z njimi povezano tveganje, spremljati tveganje skozi poslovne procese in pravočasno ukrepati, da bi tako dosegli čim manjše odmike od načrtovanih rezultatov.

Obvladovali smo naslednje vrste tveganja:

- vpliv zunanjih dejavnikov (makroekonomski položaj, odnosi z javnostjo),
- tveganje na področju zakonodaje in regulative,
- tveganje pri investicijskih projektih in izpolnjevanju pogodbenih določil,
- tveganje pri zagotavljanju resursov,
- informacijska podpora poslovnih procesov,
- varovanje okolja,
- varnost in zdravje pri delu.

Vpliv zunanjih dejavnikov

V družbi dosledno spremljamo ekonomska gibanja in poslovanje dejavno prilagajamo novim gospodarskim in političnim razmeram. Zunanje dejavnike tveganja na zakonodajnem in regulativnem področju obvladujemo s spremeljanjem zakonodaje, posvetovanjem in dajanjem predlogov že v fazi njihove priprave. Argumentirano sodelujemo tudi pri pripravi cenikov in predloga metodologije določanja višine cestnine, spremembah cestnine in načinov njenega plačevanja. Morebitna izguba zaradi negativne podobe družbe v javnosti je težko merljiva in še težje popravljiva. Tveganje šumov, ki bi lahko nastali pri komuniciranju z različnimi segmenti javnosti, smo obvladovali s primerno komunikacijsko strategijo. Poudarek je bil na komuniciranju tako z zunanjim kot z internim javnostjo.

Tveganje neizpolnjevanja pogodbenih določil pri izvajanju investicijskih projektov

Tekoče spremljamo vse informacije o poslovanju poslovnih partnerjev in pripravljamo ukrepe za preprečitev vpliva neugodnih dogodkov na poslovanje družbe (spremembe določil v pogodbi, sporazumne prekinitev pogodb). Že pri izbiri izvajalca v postopku javnega naročanja temeljito preučimo predvidene roke dograditve posameznega projekta, plačilne pogoje in garancije, natančno določimo terminske plane dokončanja posamezne faze in skrbimo za kakovost pogajanj. Preverjamo upravičenost morebitnih sprememb investicijskih projektov ter njihov vpliv na stroške in izpolnjevanje terminskih načrtov. Redno nadziramo stroške investicij, tako rednih kot tistih, ki so nastali zaradi naknadnih sprememb projekta. Nadzor in spremljavo izvajamo s pomočjo pogodbenih partnerjev (inženirjev).

Tveganje zagotavljanja resursov

Pri nabavi blaga in storitev moramo kot zavezanci po Zakonu o javnem naročanju vse postopke nabave izpeljati s postopki javnega naročanja. Pravočasno načrtovanje, analiziranje konkurence na trgu, skrbno oblikovanje razpisne dokumentacije in aktivna vloga skrbnikov pogodb so ključni ukrepi za obvladovanje različnih vrst tveganja pri nabavi (tveganje neustreznega načrtovanja, tveganje nabave neustreznega blaga oz. storitve, tveganje negospodarne nabave, tveganje neizvršitve zaradi spremenjenih okoliščin, tveganje zamud pri dobavi oz. izvedbi storitve).

Informacijska podpora poslovnih procesov

Vse večja informacijska podprtost poslovnih procesov je nujno povezana s tveganjem. Kot najpomembnejše smo opredelili tveganje motenj oziroma prekinitev delovanja strojne opreme, lokalnega omrežja, komunikacijskih povezav, sistemskih in aplikativnih programske opreme ter tveganje, povezano z varnostjo sistema.

Tveganje motenj/napak v informacijskem sistemu obvladujemo z rednim spremeljanjem dogodkov in takojšnjim odzivanjem na spremembe. Vzpostavili smo sistem nepreklenjenega delovanja

informacijske tehnologije (s podvajanjem najvitalnejših delov informacijsko-komunikacijske tehnologije, delovanjem sekundarnega podatkovnega središča, podvajanjem komunikacijskih poti) in uvedli varnostne ukrepe za zaščito in varovanje informacijskih sistemov pred nepooblaščenimi posegi. Kot eno izmed metod prepoznavanja nevarnosti uporabljam tudi neodvisne varnostne preglede informacijske tehnologije. Tveganje, ki ga utegnejo povzročiti motnje v delovanju informacijske infrastrukture, obvladujemo z rednim vzdrževanjem programske in strojne opreme, komunikacijskih in omrežnih povezav ter z obvladovanjem sprememb oz. razvoja informacijskih sistemov.

Zaposleni

Zaposleni so eden ključnih dejavnikov uspešnega poslovanja družbe, zato vsako leto preverimo organizacijsko klimo in sprejmemo ukrepe za povečanje zadovoljstva zaposlenih, izboljšanje kakovosti delovnega okolja in timskega dela. Skrb za zdravje in socialno varnost naših sodelavcev ima ob upoštevanju vseh specifičnih in pogosto zahtevnih dejavnikov iz delovnega in zunanjega okolja ter delavca kot posameznika zelo pomembno vlogo. Ker želimo vzpostaviti maksimalno učinkovite procese ter natančno opredeliti pristojnosti in odgovornosti, smo v letu 2012 pričeli pripravljati reorganizacijo, ki je v praksi zaživel v začetku leta 2013.

Varnost in zdravje pri delu

Promet se iz leta v leto povečuje. Ker nekateri uporabniki premalo upoštevajo postavljeno signalizacijo, so naši delavci na področju vzdrževanja in cestninskega nadzora pri svojem delu vse bolj ogroženi. DARS d. d. še naprej uvaja ukrepe za zmanjšanje tveganj poškodb delavcev in okvar zdravja pri delu. V letu 2012 smo na čelnih cestninskih postajah uredili dostope do kabin na nasprotnosmernem vozišču, tako da cestninskim blagajnikom ni več potrebno prečkatи vinjetnih stez, da bi prišli do delovnega mesta. Prav tako smo v letu 2012 začeli in v letu 2013 nadaljevali z rušenjem otokov med vinjetnimi stezami in s tem zmanjšali tveganje prometnih nesreč na cestninskih postajah in nalete na kabine z delavci. V letu 2012 smo skupaj s Policijo in sindikati organizirali posvet »Cesta kot delovno okolje«, na katerem smo ponovno osvetlili problematiko (ne)varnosti dela na cesti, s posebnim poudarkom na vse večjem stresu naših delavcev pa tudi uporabnikov avtocest. Delavcem, ki so najbolj izpostavljeni travmatskim dogodkom na cesti, smo omogočili obisk delavnic o obvladovanju stresa. Skupaj s Policijo, Javno agencijo za varnost cestnega prometa in resornim ministrstvom pripravljamo tudi akcije za ozaveščanje uporabnikov avtocest o pomembnosti spoštovanja prometnih predpisov in postavljene cestne signalizacije. V juniju 2013 so naši sodelavci avtocestne vzdrževalne baze Murska sobota prejeli Bronasti znak policije za sodelovanje pri kreplitvi varnosti.

Okoljsko tveganje

Okoljsko tveganje, kamor uvrščamo tveganje neustreznega odlaganja odpadkov, onesnaževanja okolja in varovanja vplivnega območja, postaja čedalje pomembnejše. Sistematično obvladovanje okoljskega tveganja odraža ekološko ozaveščenost zaposlenih. Nesreče na avtocesti lahko negativno vplivajo tudi na okolje, zato moramo zmanjševati tveganje za njihov nastanek, če pa do nesreče vseeno pride, moramo ustrezno ukrepati. Verjetnost nastanka izrednih dogodkov zmanjšujemo tudi s preventivnimi ukrepi. Z izobraževanjem in vajami za pravilno ukrepanje zagotavljamo, da so vplivi morebitnih izrednih dogodkov na okolje minimalni. Z ustrezнимi aktivnostmi v okviru vzdrževanja avtocest, kot so čiščenje zadrževalnih bazenov, izvajanje letnega programa obratovalnega monitoringa odpadnih padavinskih voda (LPOM) itd.; z zbiranjem, sortiranjem in kontroliranim oddajanjem zbranih odpadkov, izvajanjem ukrepov za zmanjševanje svetlobnega onesnaževanja ter s stalnim nadzorovanjem prisotnosti ogljikovega monoksida in vidljivosti v predorih, smo veliko prispevali k zmanjševanju negativnih vplivov na okolje in uspešno obvladali tveganje za nastanek ekoloških nesreč.

I.4 Finančno poslovanje in upravljanje s finančnimi tveganji

Finančna tveganja so tveganja, ki lahko negativno vplivajo na sposobnost ustvarjanja finančnih prihodkov, obvladovanja finančnih odhodkov, ohranjanja vrednosti finančnih sredstev ter obvladovanja finančnih obveznosti.

Z upravljanjem finančnih tveganj v družbi DARS d.d. poskušamo doseči čim večjo stabilnost poslovanja in zmanjšati izpostavljenost posameznim tveganjem do sprejemljive ravni. Najpomembnejše je doseči čim bolj stabilen denarni tok za poravnavo obveznosti iz naslova zadolževanja za izgradnjo avtocest.

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost*
Tveganje sprememb deviznih tečajev	Nevarnost izgube zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev	Uporaba naravne zaščite izenačevanja denarnih tokov, redno spremeljanje deviznih trgov, varovanje z uporabo ustreznih finančnih instrumentov	Zelo majhna
Tveganje sprememb obrestnih mer	Nevarnost zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer ali sprememb pogojev financiranja ter najemanja kreditov	Spremljanja gibanja obrestnih mer, pogajanja s kreditnimi institucijami, varovanje z uporabo ustreznih finančnih instrumentov	Velika
Tveganje sprememb obrestnih marž	Nevarnost povečevanja obrestnih marž pri najemanju kreditov	Spremljanje razmer na finančnih trgih, prilagajanje ročnosti zadolževanja, refinanciranje kreditov z visoko maržo	Zmerna
Kreditno tveganje DARS d.d.	Nevarnost nezmožnosti odplačevanja obveznosti iz naslova zadolževanja	Spremljanje kreditnega portfelja družbe, zagotavljanje zadostne višine koncesijske dajatve	Zmerna
Kreditno tveganje poslovnih partnerjev	Tveganje neplačil s strani poslovnih partnerjev	Spremljanje izpostavljenosti do posameznega partnerja	Majhna
Likvidnostno tveganje	Nevarnost pomanjkanja likvidnih sredstev za servisiranje poslovnih in finančnih obveznosti	Načrtovanje potreb po likvidnih sredstvih, vnaprej dogovorjeni okvirni krediti in limiti	Majhna

*Izpostavljenost odraža možnost uresničitve tveganja in velikost morebitne škode.

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Tveganja sprememb deviznih tečajev so bila v prvem polletju 2013 zavarovana predvsem z uporabo naravne zaščite izenačevanja denarnih tokov. Tovrstno zaščito omogoča majhno število valut, s katerimi posluje DARS d.d. ter dejstvo, da je velika večina transakcij izvedena v valuti EUR.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Družba je imela na dan 30.6.2013 najetih 26 dolgoročnih posojil, ki so delno ali v celoti vezana na referenčno obrestno mero EURIBOR (6-mesečni ali 3-mesečni).

Del variabilnih obrestnih mer dolgoročnih kreditov je zaščiten z uporabo ustreznih izvedenih finančnih instrumentov, s pomočjo katerih je bila variabilna obrestna mera spremenjena v fiksno. Družba je imela po stanju 30.06.2013 38,56 % dolga najetega po fiksni obrestni meri, 59,94 % dolga po spremenljivi obrestni meri, 1,5 % dolga pa je predstavljal brezobrestni dolg. Skupaj z uporabo izvedenih finančnih instrumentov je družba pred obrestnimi tveganji ščitila 40,01 % svojega kreditnega portfelja.

Ključna obrestna mera Evropske centralne banke je konec leta 2012 znašala 0,75%, sedaj pa znaša le 0,5%. 6-mesečni EURIBOR se je v prvih šestih mesecih leta 2013 gibal malo nad 0,30%. V prvem polletju 2013 nismo sklepali novih poslov zavarovanja obrestnih tveganj.

Tveganje sprememb obrestnih marž

V prvem polletju 2013 se DARS d.d. ni na novo zadolževal. V marcu 2013 je DARS sklenil aneks h kreditni pogodbi Unicredit v višini 47 mio EUR z namenom reprograma kredita, in sicer gre za podaljšanje ročnosti za 5 let z amortizacijskimi odplačilom glavnice in posledično višjo maržo kredita.

Kreditno tveganje DARS d.d.

Kreditno tveganje DARS d.d. predstavlja možnost, da družba obveznosti iz naslova zadolževanja ne bi mogla poravnati. Temeljni vir za odplačilo obveznosti iz zadolževanja so prihodki od cestnin, ki so trenutno dovolj visoki, da poleg ostalih obveznosti pokrivajo tudi obveznosti iz naslova zadolževanja. Vendar kreditni portfelj spremljamo čedalje bolj pozorno, saj negativne spremembe na finančnih trgih lahko hitro povsem spremenijo letno višino obveznosti iz naslova zadolževanja. Zato je pomembno, da bo v prihodnje v Sloveniji veljal takšen cestninski sistem, ki bo maksimiziral prihodke od pobrane cestnine, na drugi strani pa bo upravljalec avtocest le-te upravljal s čim nižjimi stroški. Tveganje obvladujemo v povezavi z upravljanjem obrestnega tveganja.

Kreditno tveganje poslovnih partnerjev

Kreditno tveganje poslovnih partnerjev predstavlja možnost, da bodo terjatve poplačane delno ali sploh ne bodo poplačane. DARS d.d. sproti nadzira odprte terjatve do posameznih poslovnih partnerjev in v primeru potrebe ustrezno ukrepa. To tveganje obstaja pri prodaji vinjet prek zastopnikov za prodajo ter pri plačilu cestnine za vozila, katerih najvišja dovoljena masa presega 3,5 t z elektronskimi mediji, za katera se plačilo izvede za pretekli mesec na podlagi izstavljenega zbirnega računa. Višina tega tveganja ter narava poslovanja družbe trenutno ne zahteva omejevanja maksimalne izpostavljenosti do posameznih partnerjev, aktivnega upravljanja s terjatvami in izračunavanja bonitetnih ocen, so pa za določen segment strank zahtevani instrumenti zavarovanji.

Likvidnostno tveganje

Tveganja, povezana s plačilno sposobnostjo, smo v prvem polletju 2013 zmanjševali prek kvalitetnega upravljanja z likvidnostjo in oblikovanjem hitro likvidnega naložbenega portfelja. Ocenujemo, da ostaja likvidnostno tveganje družbe nizko.

I.5 Analiza poslovanja

Prihodki DARS:

Vrsta prihodkov	1-6/2013	1-6/2012	Indeks 2013/2012	Strukturni deleži 1-6/2013
	v EUR	v EUR		
Čistti prihodki od prodaje	137.003.600	138.125.206	99	97%
Prihodki od cestnin	131.783.607	133.336.108	99	93%
Prihodki od zakupnin	3.761.993	3.355.163	112	3%
Prihodki od zapor in prekomernih obremenitev	299.311	494.308	61	0%
Prihodki od služnosti	122.438	97.598	125	0%
Prihodki iz pogodbe o naročilu	200.267	0	-	0%
Prihodki od zakupa optičnih vlaken/telekomunikacije	514.704	528.766	97	0%
Drugi prihodki od prodaje	321.281	313.264	103	0%
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	203.595	0	-	0%
Drugi poslovni prihodki	1.743.803	7.048.339	25	1%
Finančni prihodki	2.482.339	2.425.404	102	2%
Drugi prihodki	25.539	17.567	145	0%
SKUPAJ	141.458.875	147.616.516	96	100%

V prvi polovici poslovnega leta 2013 so prihodki družbe DARS d.d. znašali 141,5 mio € in so bili 4 % nižji v primerjavi s preteklim obdobjem. Zmanjšali so se predvsem drugi poslovni prihodki, prav tako pa so se znižali prihodki od cestnin, zapor in zakupov optičnih vlaken. Povečali so se prihodki od zakupnin, služnosti in drugi prihodki. V letu 2013 so na novo ustvarjeni prihodki od usredstvenih lastnih proizvodov in storitev.

Prihodki od cestnin so v obravnavanem obdobju znašali 131,8 mio EUR. Prihodki od cestnin so bili glede na realizacijo v preteklem obdobju nižji za 1 %. V strukturi prihodkov od cestnin so 43 % predstavljali prihodki od vinjet, 57 % pa prihodki od cestninjenja tovornih vozil. Manjši prihodki so posledica zaostrenih gospodarskih razmer in posledično manjšega prometa na avtocestah ter višjega deleža ekološko sprejemljivejših tovornih vozil v primerjavi s preteklim obdobjem.

S postavljanjem zapor za zunanje izvajalce za potrebe obnovitvenih del oziroma odpravljanje napak v garancijskem roku in iz naslova prekomerne obremenitve avtocest zaradi izvajanja izrednih prevozov so bili doseženi prihodki v višini **299,3 tisoč EUR**. V primerjavi z realizacijo preteklega obdobja so bili nižji za 39 %. Prihodki so v večini povezani s prihodki od izrednega prevoza ter prihodki od postavitev zapor in signalizacij. Prihodki od zapor so manjši, saj se je delež obnov v letošnjem letu občutno zmanjšal. Poleg tega so se spremenili tudi razpisni pogoji, kjer je določeno, da se stroški zapor v primeru večjih obnov ne zaračunavajo izvajalcem.

Odhodki DARS d.d.

Vrsta odhodkov	1-6/2013 v EUR	1-6/2012 v EUR	Indeks 2013/2012	Strukturni deleži 1-6/2013
Stroški dela	16.912.331	15.451.878	109	13%
Stroški materiala in nabavna vrednost prodanega blaga	7.286.215	5.018.701	145	5%
Stroški storitev	11.410.939	11.295.013	101	8%
Odpisi vrednosti	73.631.462	71.821.186	103	55%
Drugi poslovni odhodki	110.646	144.396	77	0%
Finančni odhodki	25.387.556	38.157.478	67	19%
Drugi odhodki	64.477	31.524	205	0%
SKUPAJ	134.803.627	141.920.176	95	100%

Odhodki družbe DARS d.d. so v obdobju januar - junij 2013 znašali 134,8 mio € in so bili 5 % nižji v primerljivi z letom 2012.

Najbolj so se povečali stroški materiala zaradi nadpovprečnega števila zimskih akcij in s tem večje porabe posipnih materialov in nafte.

Stroški dela so v obravnavanem obdobju znašali **16,9 mio EUR**. Glede na preteklo realizacijo so bili stroški višji za 9 %. Vzrok za višje stroške dela je tudi v novem Zakona o delovnih razmerjih, ki je začel veljati aprila 2013 in sicer je novost glede izkoristka letnega dopusta za leto 2012, ki po novem predvideva koriščenje v posebnih primerih vse do konca leta 2013, zato se na dan 30.06.2013 ni razknjižil strošek vkalkuliranega nadomestila plač za letni dopust, ki je na dan 31.12.2012 znašal 879 tisoč EUR.

Odpisi vrednosti osnovnih sredstev so v obravnavanem obdobju znašali 73,5 mio EUR (ozioroma 55 % vseh odhodkov družbe) in so bili v primerjavi z realizacijo preteklega obdobja so bili višji za 3 %. Vzrok za povečanje je v amortizaciji stavbne pravice kot neopredmetenega osnovnega sredstva, ki se pričela obračunavat z julijem 2012.

Finančni odhodki so v obravnavanem obdobju znašali **25,4 mio EUR** (ozioroma 19 % vseh odhodkov družbe). Glede na preteklo obdobje so bili odhodki nižji za 33 %. Razlog je padec vrednosti EURIBOR-ja, ki je osnova za izračun variabilne obrestne mere pri kreditih (na variabilno obrestno mero pa je vezanega 60 % portfelja dolga DARS) in dosežene nove obrestne mere pri 278 mio najetih posojil do 30.06.2013, pri čemer je ocenjen letni prihranek pri doseženi nižji obrestni meri 4,5 mio EUR. Družba DARS je v prvem polletju sledila nadaljnemu fiksiranju obrestne mere pri posojilih, kjer obstaja možnost klavzule fiksne popravljive obrestne mere. S tem bomo sledili cilju doseganje primerne strukture variabilne in fiksne obrestne mere.

Poslovni izid

Celotni poslovni izid družbe DARS d.d. je za obdobje od 1.1. do 30.6.2013 znašal 5,5 mio € in je bil v primerjavi s poslovnim izidom za prvo polovico leta 2012 višji za 18 odstotkov. Na zvišanje oz. na pozitivnost poslovnega izida je vplivala predvsem dosežena nova nižja obrestna mera pri odpalačilih posojil.

Ključni poslovni podatki v €	I- VI 2013	I- VI 2012
Prihodki	141.458.875	147.616.516
Odhodki	134.803.627	141.920.176
Prihodki iz poslovanja	138.950.998	145.173.545
Poslovni stroški	109.240.948	103.731.174
EBITDA (izid pred obrestmi, davki in odpisi)	103.230.867	113.263.557
Odpisi vrednosti	73.631.462	71.821.186
EBIT (izid iz poslovanja, pred obrestmi in davki)	29.599.404	41.442.371
Prihodki (finančni, drugi)	2.507.877	2.442.971
Odhodki (finančni, drugi)	25.452.033	38.189.002
EBT (dobiček pred obdavčitvijo)	6.655.248	5.696.340
Davki	1.131.392	1.025.341
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	5.523.856	4.670.999

I.6 Pomembni poslovni dogodki v obdobju januar - junij 2013

Februar

Enajstega februarja 2013 je bil objavljen javni razpis za vzpostavitev in delovanje večstevnega ECS v PPT na AC in HC s financiranjem v obdobju desetih (10) let.

Marec

S 1. marcem 2013 je začela veljati nova organiziranost družbe DARS d. d., s katero so delovni procesi znotraj DARS d. d. reorganizirani in optimizirani.

I.7 Povzetek nerevidiranega računovodskega poročila

Računovodski izkazi družbe DARS d.d.

Bilanca stanja na dan 30.06.2013

V EUR (brez centov)	30.6.2013	30.6.2012
SREDSTVA	5.585.848.299	5.516.863.599
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	5.462.853.797	5.358.514.846
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	187.406.684	1.017.115
1. Dolgoročne premoženjske pravice	187.406.684	1.017.115
II. Opredmetena osnovna sredstva	5.271.145.540	5.352.225.002
1. Zemljišča in zgradbe	5.092.355.990	5.178.923.884
a) Zemljišča	31.849.769	32.019.185
b) Zgradbe	5.060.506.220	5.146.904.699
3. Druge naprave in oprema	8.527.780	14.100.519
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	170.261.770	159.200.599
b) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	170.261.770	159.200.599
IV. Dolgoročne finančne naložbe	964	964
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	964	964
c) Druge delnice in deleži	964	964
V. Dolgoročne poslovne terjatve	30.754	0
3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	30.754	0
VI. Odložene terjatve za davek	4.269.854	5.271.764
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	120.850.876	156.223.822
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	171.136	77.956
II. Zaloge	2.518.874	2.315.783
1. Material	2.518.874	2.315.783
III. Kratkoročne finančne naložbe	89.108.728	118.651.927
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	89.108.728	118.651.927
c) Druge kratkoročne finančne naložbe	89.108.728	118.651.927
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	27.175.575	27.609.006
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	11.530.118	11.321.497
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	15.645.457	16.287.510
V. Denarna sredstva	1.876.563	7.569.150
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	2.143.626	2.124.931

v EUR (brez centov)	30.6.2013	30.6.2012
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	5.585.848.299	5.516.863.599
A. KAPITAL	2.446.036.785	2.431.861.326
I. Vpoklicani kapital	2.319.866.345	2.319.866.345
1. Osnovni kapital	2.319.866.345	2.319.866.345
II. Kapitalske rezerve	26.428.084	26.428.084
III. Rezerve iz dobička	83.140.264	69.206.361
1. Zakonske rezerve	3.941.058	2.774.928
5. Druge rezerve iz dobička	79.199.206	66.431.433
V. Preneseni čisti poslovni izid	11.078.236	11.689.537
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta	5.523.856	4.670.999
B. REZERVACIJE IN DOLG. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	79.178.896	68.571.110
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	2.063.740	2.084.251
2. Druge rezervacije	71.061.948	62.084.712
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	6.053.207	4.402.147
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	2.781.096.421	2.775.593.998
I. Dolgoročne finančne obveznosti	2.607.151.335	2.771.566.196
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	2.446.786.788	2.611.201.649
3. Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic	160.364.547	160.364.547
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	173.945.086	4.027.801
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	173.945.086	4.027.801
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	237.578.565	200.583.416
II. Kratkoročne finančne obveznosti	182.264.537	147.606.840
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	176.878.750	140.628.765
3. Druge kratkoročne finančne obveznosti	5.385.788	6.978.076
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	55.314.027	52.976.576
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	40.024.783	44.640.551
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	85	5.643
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	15.289.160	8.330.382
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	41.957.633	40.253.749

Izkaz celotnega vseobsegajočega donosa za obdobje od 1.1. do 30.06.2013

v EUR (brez centov)	1.1. do 30.6.2013	1.1. do 30.6.2012
1. Čisti prihodki od prodaje	137.003.600	138.125.206
Prihodki od cestnin	131.783.607	133.336.108
Prihodki od zakupnin	3.761.993	3.355.163
Prihodki od zapor in prekomernih obremenitev	299.311	494.308
Prihodki od služnosti	122.438	97.598
Prihodki po pogodbi o izvajanju naročila	200.267	0
Prihodki od telekomunikacij	514.704	528.766
Drugi prihodki od prodaje	321.281	313.264
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	203.595	0
4. Drugi poslovni prihodki	1.743.803	7.048.339
5. Stroški blaga, materiala in storitev	-18.697.154	-16.313.714
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter str. porab. materiala	-7.286.215	-5.018.701
b) Stroški storitev	-11.410.939	-11.295.013
6. Stroški dela	-16.912.331	-15.451.878
a) Stroški plač	-12.064.679	-10.846.222
b) Stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	-2.358.559	-2.169.204
c) Drugi stroški dela	-2.489.093	-2.436.451
7. Odpisi vrednosti	-73.631.462	-71.821.186
a) Amortizacija	-73.487.835	-71.807.235
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopred. sr. in opred. osnovnih sr.	-143.035	-13.379
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	-592	-571
8. Drugi poslovni odhodki	-110.646	-144.396
10. Finančni prihodki iz danih posojil	2.238.169	2.416.805
b) Finančni prihodki iz posojil, danim drugim	2.238.169	2.416.805
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	244.169	8.599
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	244.169	8.599
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih načrtov	0	-1.152.813
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	-25.380.164	-36.998.479
b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	-20.931.146	-32.802.680
c) Finančni odhodki iz izdanih obveznic	-3.635.978	-3.654.037
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	-813.040	-541.762
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-7.392	-6.185
b) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev	-5.385	-4.447
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	-2.008	-1.739
15. Drugi prihodki	25.539	17.567
16. Drugi odhodki	-64.477	-31.524
17. Davek iz dobička	-1.131.392	-1.025.341
18. Odloženi davki	0	0
19. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	5.523.856	4.670.999
20. Drugi vseobsegajoči donos	0	0
24. Celotni vseobsegajoči donos	5.523.856	4.670.999

Pojasnila k računovodskim izkazom

POJASNILA K BILANCI STANJA

Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

Pregled gibanja neopredmetenih sredstev v prvem polletju leta 2013:

V EUR (brez centov)	Neopredmetena osnovna sredstva v gradnji	Računalniški programi	Stavbna pravica	Skupaj
Nabavna vrednost				
Stanje na dan 31.12.2012	0	6.794.246	190.810.787	197.605.033
Nabave	344.142	0	0	344.142
Aktiviranja	-343.642	343.642	0	0
Stanje na dan 30.6.2013	500	7.137.888	190.810.787	197.949.175
Popravek vrednosti				
Stanje na dan 31.12.2012	0	5.915.510	2.291.039	8.206.549
Amortizacija	0	372.194	1.963.747	2.335.942
Stanje na dan 30.6.2013	0	6.287.704	4.254.786	10.542.491
Sedanja vrednost				
Stanje na dan 31.12.2012	0	878.736	188.519.748	189.398.484
Stanje na dan 30.6.2013	500	850.183	186.556.001	187.406.684

Večje nabave neopredmetenih dolgoročnih sredstev v prvem polletju leta 2013 so:

- nadgradnja projektnega informacijskega sistema DARS d.d. v višini 130.802 EUR,
- nadgradnja programske opreme cestninskega sistema v višini 133.646 EUR,
- nadgradnja programske opreme za sistemsko podporo na infrastrukturi v višini 22.113 EUR,
- nadgradnje informacijske podpore za spremljanje in obveščanje o stanju prometa KAŽIPOT II v višini 24.860 EUR,
- nadgradnja aplikacije GIS v višini 22.825 EUR.

Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovan sredstva vključujejo zemljišča, zgradbe, opremo ter opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi.

Večje nabave opredmetenih osnovnih sredstev v prvem polletju leta 2013 so:

- vlaganja v avtoceste in ostale zgradbe v višini 14.032.597 EUR,
- nabava delovnih strojev, naprav in priključkov v višini 12.584 EUR,
- nabava pisarniškega pohištva ter ostale biro opreme v višini 30.989 EUR,
- nabava računalniške opreme v višini 14.233 EUR.

Pregled gibanja opredmetenih osnovnih sredstev v prvem polletju leta 2013:

V EUR (brez centov)	Zemljišča	Avtocene (spodnji ustroj, zgornji ustroj, objekti, cestna infrastruktura - drugi upravljalci)	Zgradbe (AC baze, CP, poslovna stavba Celle, počitniške enote, stanovanja)	Oprema in drobni inventar	Opredmetena osnovna sredstva v gradnji	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje OS DARS d.d. na dan 31.12.2012	31.849.769	5.312.404.957	72.723.888	99.209.831	164.406.077	5.680.594.522
Nove nabave v letu 2013	0	0	0	0	19.946.096	19.946.096
Aktiviranja	0	14.023.699	8.898	57.805	-14.090.402	0
Izločitve (odtujite, odpisi) v letu 2013	0	0	-269.501	-359.411	0	-1.044.138
Stanje na dan 30.6.2013	31.849.769	5.326.428.656	72.463.285	98.908.225	170.261.771	5.699.911.705
Popravek vrednosti						
Stanje OS DARS d.d. na dan 31.12.2012	0	264.947.761	5.313.747	87.857.455	0	358.118.963
Amortizacija v 2013	0	67.178.257	1.092.084	2.881.552	0	71.151.894
Izločitve (odtujite, odpisi) v letu 2013	0	0	-146.130	-358.562	0	-504.692
Stanje na dan 30.6.2013	0	332.126.018	6.259.702	90.380.445	0	428.766.165
Sedanja vrednost						
Stanje na dan 31.12.2012	31.849.769	5.047.457.196	67.410.141	11.352.376	164.406.077	5.322.475.559
Stanje na dan 30.6.2013	31.849.769	4.994.302.638	66.203.583	8.527.780	170.261.771	5.271.145.540

Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe DARS d.d. se v prvem polletju 2013 niso spremenjale in se nanašajo na 0,04 % delež v družbi Slovenska cestna podjetja d.o.o. v vrednosti 964 evrov.

Sredstva za prodajo

Med kratkoročnimi sredstvi so v višini 171.136 evrov evidentirana opredmetena osnovna sredstva, namenjena prodaji. Ta sredstva se v celoti nanašajo na nepremičnine.

Zaloge

Med zalogami so evidentirane zaloge materiala, nadomestnih delov, drobnega inventarja in embalaže. Zaloge so se v primerjavi s stanjem na dan 30.6.2012 povečale za 9 odstotnih točk. V strukturi zalog predstavljajo največji 84 % delež zaloge materiala, v okviru teh pa zaloge posipnih materialov (50 %), ograje (12%), zaloge vinjet z letnico 2013 (11 %) in naftni derivati (9%).

v EUR (brez centov)	30.6.2013	Delež v %	30.6.2012	Indeks
Material	2.107.074	84	1.927.463	109
Nadomestni deli	178.882	7	149.033	120
Drobni inventar in embalaža	232.493	9	239.287	97
Skupaj:	2.518.449	100	2.315.783	109

Kratkoročne finančne naložbe do drugih

Kratkoročne finančne naložbe do drugih na dan 30.06.2013 v višini 89.108.728 evrov se nanašajo na:

- kratkoročne depozite pri bankah v višini 79.992.000 EUR s povprečno ročnostjo 77 dni in povprečno ponderirano obrestno mero 1,44%,
- kratkoročni namenski depozit iz sredstev unovčenih garancij pri banki v višini 5.500.000 EUR z ročnostjo 92 dni in obrestno mero 2,20%,
- kratkoročni depozit pri banki, vezan čez noč, v višini 3.616.728 EUR, z obrestno mero 0,50 %.

Kratkoročne poslovne terjatve

v EUR (brez centov)	30.6.2013	Delež v %	30.6.2012	Indeks
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev:	11.530.118	42	11.321.497	102
- terjatve za cestnino	10.503.844	39	10.311.529	102
- terjatve za povračila za spremljajoče dejavnosti ob AC	440.934	2	290.735	152
- kupci za zapore	314.801	1	343.489	92
- druge kratkoročne poslovne terjatve	1.705.709	6	1.792.267	95
- popravek vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev	-1.435.170	-5	-1.416.523	101
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih:	15.645.457	58	16.287.510	96
- za dane predujme za obratna sredstva	2.606	0	9.906	26
- kratkoročne terjatve iz poslovanja za tuj račun	28.086.070	103	26.400.196	106
- popravek vrednosti kratkoročnih terjatev za tuj račun	-14.434.530	-53	-14.434.530	100
- kratkoročne terjatve povezane s finančnimi prihodki	156.068	1	451.414	35
- popravek vrednosti kratkoročnih terjatev povezanih s finančnimi prihodki	-21.887	0	0	-
- terjatve za vstopni DDV	401.855	1	472.045	85
- druge kratkoročne terjatve do državnih institucij	1.420.774	5	3.013.983	47
- ostale kratkoročne terjatve	34.501	0	374.497	9
Skupaj:	27.175.575	100	27.609.006	98

Večinski delež kratkoročnih poslovnih terjatev predstavljajo terjatve do RS iz poslovanja za tuj račun za posle iz 4. člena ZDARS-1 in terjatve za nadomestilo po pogodbi o izvajanju naročila v višini 17.866.108 evrov ter terjatve do domačih komisionarjev in tujih prodajnih zastopnikov v višini 9.299.911 evrov. Terjatve do kupcev iz naslova cestnine predstavljajo 39 odstotkov vseh kratkoročnih poslovnih terjatev, preostanek pa so druge kratkoročne terjatve.

Na podlagi 4. člena ZDARS-1 DARS d. d. opravlja posle v imenu države in za njen račun. Te posle v poslovnih knjigah izkazuje kot posle za tuj račun. Gre za naloge prostorskega načrtovanja in umeščanja avtocest v prostor ter pridobivanja nepremičnin za potrebe gradnje avtocest, ki jih družba opravlja skladno s pogodbo o izvajanju naročila. Za opravljene posle DARS d.d. evidentira terjatve do RS. Sredstva za te posle se v skladu z 10. členom ZDARS-1 zagotavljajo v proračunu RS.

Na dan 30. junij 2013 je imela družba oblikovan popravek vrednosti kratkoročnih terjatev opravljenih za tuj račun v višini 15.236.248 evrov, ki se nanaša na terjatev do RS iz poslovanja za tuj račun za posle iz 4. člena ZDARS-1 ter nadomestila po pogodbi o izvajanju naročila, ki je bila odprta že konec leta 2010, ker družba ni mogla z državo uskladiti stanja iz tega naslova. Družba je sicer tudi 30. junija 2013 menila, da je upravičena do teh terjatev, vendar pa je, ker država teh terjatev ne priznava ter glede na zapadlost le-teh, iz naslova previdnosti že v letu 2011 oblikovala popravek vrednosti v celotni višini terjatev.

Denarna sredstva

v EUR (brez centov)	30.6.2013	Delež v %	30.6.2012	Indeks
Denarna sredstva v bankah	333.083	18	150.542	221
Depoziti na odpoklic	0,00	0	6.363.975	0
Denarna sredstva v blagajni	1.924	0	1.635	118
Denarna sredstva v blagajnah na cestninskih postajah	321.940	17	323.580	99
Denar na poti	1.219.617	65	729.419	167
Skupaj denarna sredstva:	1.876.563	100	7.569.150	25

Postavka denar na poti predstavljajo denar od pobrane cestnine, ki še ni bil položen na transakcijski račun DARS d.d.

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Aktivne časovne razmejitve v višini 2.143.626 evrov se nanašajo na kratkoročno odložene stroške, ki bodo bremenili poslovni izid v prihodnjih obračunskih obdobjih.
Med drugim predstavljajo kratkoročne odložene stroške za provizijo prodajnim zastopnikom od prodanih vinjet v višini 1.153.381 evrov in kratkoročno odložene stroške tiskanja vinjet v višini 25.142 evrov.

Kapital

Osnovni kapital družbe DARS d.d. znaša 2.319.866.345 evrov in je razdeljen na 55.592.292 delnic. Edini lastnik družbe je Republika Slovenija.

Knjigovodska vrednost delnice na dan na dan 30.06.2013 znaša 44 evrov. Izračunana je kot razmerje med celotno vrednostjo kapitala in številom delnic.

Čisti poslovni izid za čas od 01.01.2013 do 30.06.2013 znaša 5.523.856 EUR.

v EUR (brez centov)	30.6.2013	30.6.2012
KAPITAL	2.446.036.785	2.431.861.326
Vpoklicani kapital	2.319.866.345	2.319.866.345
Osnovni kapital	2.319.866.345	2.319.866.345
Kapitalske rezerve	26.428.084	26.428.084
Rezerve iz dobička	83.140.264	69.206.361
Zakonske rezerve	3.941.058	2.774.928
Druge rezerve iz dobička	79.199.206	66.431.433
Preneseni čisti poslovni izid	11.078.236	11.689.537
Čisti poslovni izid poslovnega leta	5.523.856	4.670.999

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

v EUR (brez centov)	30.6.2013	30.6.2012
Tožbeni zahtevki iz vzdrževanja in upravljanja AC	9.961	2.646
Tožbeni zahtevki iz delovnih razmerij	0	0
Tožbeni zahtevki iz področja gradnje in obnov	20.215.786	17.254.088
Tehnološki viški ob spremembah sistema cestnjinjenja	276.430	237.861
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	1.357.446	1.388.128
Rezervacije za jubilejne nagrade za zaposlene	635.942	607.627
Rezervacije za prostovoljno pokojninsko zavarovanje	70.353	88.496
Amortizacija počitniških kapacetov in stanovanja	192.691	201.457
Vračilo elektronskih tablic	308.005	384.485
Dolgoročne časovne razmejitve -zakup optičnih vlaken	441.615	491.310
Unovčene garancije	5.418.901	3.709.379
Prejete državne podpore za pridobitev OS(kohezija, Easyway)	50.246.799	44.205.632
Oprostitev plačil prispevkov PIZ invalidov nad kvoto	4.966	0
Skupaj:	79.178.896	68.571.110

Dolgoročne finančne obveznosti

Družba se za potrebe poslovanja zadolžuje na mednarodnih in domačih finančnih trgih. Družba se zadolžuje z namenom financiranja izgradnje in obnavljanja avtocest. Vsa najeta posojila so zavarovana s poroštvo RS.

Obrestne mere in načini obračuna obresti za najeta posojila so pogodbeno določene ter predstavljajo poslovno skrivnost.

v EUR (brez centov)	30.6.2013	Delež	30.6.2012	Indeks
Dolgoročno dobljena posojila pri domačih bankah	853.151.636	33%	922.877.351	92
Dolgoročno dobljena posojila pri tujih bankah	1.555.415.688	60%	1.646.919.880	94
Dolgoročno dobljena posojila pri tujih podjetjih	38.219.463	1%	41.404.418	92
Izdane dolgoročne obveznice	160.364.547	6%	160.364.547	100
Skupaj	2.607.151.334	100%	2.771.566.196	94

Dolgoročne finančne obveznosti po zapadlosti:

v EUR (brez centov)	30.06.2013	Delež
Dolgoročne fin. obveznosti z zapadlostjo do 5 let	983.432.280	38 %
Dolgoročne fin. obveznosti z zapadlostjo nad 5 let	1.623.719.054	62 %
Skupaj	2.607.151.334	100 %

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti v prvem polletju leta 2013:

Dolgoročne finančne obveznosti	stanje 1.1.2013	povečanja 1-6/2013	zmanjšanja 1-6/2013	stanje 30.06.2013
Evropska investicijska banka	907.837.867	0	24.632.000	883.205.867
Kreditanstalt für Wiederaufbau	366.782.297	0	11.001.047	355.781.250
BIIS	50.000.000	0	0	50.000.000
Depfa Bank	208.333.333	0	11.904.762	196.428.571
Kommunalkredit	70.000.000	0	0	70.000.000
Avtovie Venete S.p.A.	38.219.463	0	0	38.219.463
Konzorcij slovenskih bank	332.150.485	0	15.896.990	316.253.495
Hypo Alpe Adria Bank	56.907.462	0	2.085.190	54.822.273
Unicredit Banka Slovenije	117.025.038	0	4.167.919	112.857.119
Banka Koper	18.666.667	0	1.166.667	17.500.000
Nova Ljubljanska banka	359.375.000	0	7.656.250	351.718.750
obveznice	160.364.547	0	0	160.364.547
Skupaj	2.685.662.158	0	78.510.824	2.607.151.334

Dolgoročne finančne obveznosti do bank

Stanje dolgoročnega dela glavnice iz bančnih posojil po posameznih posojilodajalcih:

v EUR (brez centov)	30.06.2013	Delež
Posojilodajalec		
Konzorcij slovenskih bank	316.253.495	13%
Hypo Alpe Adria Bank	54.822.273	2%
Unicredit Bank Slovenija	112.857.119	5%
Banka Koper	17.500.000	1%
NLB	351.718.750	14%
Evropska investicijska banka	883.205.867	36%
Kreditanstalt für Wiederaufbau	355.781.250	15%
Depfa Bank	196.428.571	8%
Avtovie Venete S.p.A.	38.219.463	2%
BIIS	50.000.000	2%
Kommunalkredit Austria AG	70.000.000	3%
Skupaj	2.446.786.788	100 %

a) Posojila Konzorcija slovenskih bank

Družba DARS d.d. je pri konzorciju domačih bank v obdobju 1996-2004 najela 7 posojil.

Dolgoročne obveznosti do konzorcija bank ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2002 do 2016	60.648.433
II	od 2004 do 2019	40.484.464
III	od 2007 do 2019	64.837.100
IV	od 2008 do 2020	32.202.924
V	od 2007 do 2020	36.922.002
VI	od 2009 do 2021	29.993.647
VII	od 2012 do 2024	51.164.926
Skupaj		316.253.495

b) Posojila Hypo Alpe Adria Bank

V letih 2003, 2004 in 2005 je družba DARS d.d. najela tri posojila pri Hypo Alpe Adria Bank.

Dolgoročne obveznosti do Hypo Alpe Adria Bank ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2011 do 2023	22.492.131
II	od 2012 do 2024	12.508.742
III	od 2014 do 2023	19.821.399
Skupaj		54.822.273

c) Posojila Unicredit bank Slovenija

V letih 2005, 2006 in 2009 je družba DARS d.d. najela tri posojila pri Unicredit bank Slovenija. Posojilo, najeto v letu 2006, je bilo namenjeno za refinanciranje oziroma predčasno odplačilo kreditov, najetih pri banki Kreditanstalt für Wiederaufbau.

Dolgoročne obveznosti do Unicredit bank ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2011 do 2023	15.857.119
II	od 2007 do 2021	50.000.000
III	2014	47.000.000
Skupaj		112.857.119

d) Posojilo Banke Koper

V letu 2006 je družba DARS d.d. najela posojilo pri Banki Koper in je bilo namenjeno za refinanciranje oziroma predčasno odplačilo kreditov, najetih pri banki Kreditanstalt für Wiederaufbau.

Dolgoročna obveznost do Banke Koper ter roki odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2007 do 2021	17.500.000
Skupaj		17.500.000

e) Posojili NLB

V letih 2007 in 2008 je družba DARS d.d. najela dve posojili pri NLB.

Dolgoročna obveznost do NLB ter roki odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2012 do 2027	206.718.750
II	od 2015 do 2027	145.000.000
Skupaj		351.718.750

f) Posojila Evropske investicijske banke (EIB)

Posojila Evropske investicijske banke so bila najeta v obdobju 1994–2006 in so bila v prvi polovici leta 2013 odplačana v znesku 24.632.000 EUR. Končne zapadlosti posojil so med leti 2014 in 2037.

Dolgoročne obveznosti do Evropske investicijske banke ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
A, B, C	od 2000 do 2014, 2015, 2016	9.214.201
II	od 2003 do 2018	34.666.667
III	od 2004 do 2019	58.333.333
IV	od 2005 do 2019	58.666.666
V	od 2007 do 2027	78.000.000
VI	od 2012 do 2029	94.325.000
VII	od 2014 do 2037	250.000.000
VIII	od 2015 do 2033	300.000.000
Skupaj		883.205.867

g) Posojila Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)

Prvo posojilo pri banki Kreditanstalt für Wiederaufbau je bilo najeto leta 1997, v letih 2008 in 2009 pa je družba DARS d.d. najela še tri posojila, ki so prav tako namenjena financiranju gradnje avtocest.

Dolgoročne obveznosti do Kreditanstalt für Wiederaufbau ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2005 do 2014	0
II	od 2013 do 2029	250.781.250
III	2014	55.000.000
IV	2014	50.000.000
Skupaj		355.781.250

h) Posojili Depfa Bank (DEPFA)

Leta 2006 je družba DARS d.d. najela dve posojili pri Depfa Bank v skupnem znesku 225.000.000 EUR.

Dolgoročne obveznosti do Depfa Bank ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačil kreditov	v EUR (brez centov)
I	od 2014 do 2024	71.428.571
II	od 2013 do 2021	125.000.000
Skupaj		196.428.571

i) Posojilo Autovie Venete (AVV)

Posojilo DARS d.d. pri Autovie Venete je pridobljeno na podlagi memoranduma o soglasju med Vlado RS in Vlado Italijanske Republike za izvedbo avtocestnih objektov, potrebnih za povezavo slovenskega avtocestnega omrežja z italijanskim. Posojilo je bilo najeto leta 2000.

Dolgoročne obveznosti do AVV ter roki odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačil kreditov	v EUR (brez centov)
I	od 2011 do 2025	38.219.463
Skupaj		38.219.463

j) Posojilo Banca Infrastrutture Innovazione e Sviluppo (BIIS)

V letu 2009 je družba DARS d.d. najela posojilo v višini 50.000.000 EUR pri banki BIIS, ki je bilo v celoti črpano v letu 2010.

Dolgoročne obveznosti do BIIS ter roki odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačil kreditov	v EUR (brez centov)
I	2014	50.000.000
Skupaj		50.000.000

k) Posojilo Kommunalkredit Austria AG (Kommunalkredit)

V letu 2010 je družba DARS d.d. najela posojilo v višini 70.000.000 EUR pri banki Kommunalkredit Austria AG, ki je bilo v celoti črpano v letu 2010. Posojilo je bilo najeto po fiksni obrestni meri.

Dolgoročne obveznosti do Kommunalkredit ter roki odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačil kreditov	v EUR (brez centov)
I	od 2015 do 2020	70.000.000
Skupaj		70.000.000

Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic

DARS d.d. je z namenom financiranja izgradnje in obnavljanja avtocest v letih 2004 in 2005 izvedla tri izdaje obveznic. Obveznosti iz izdanih obveznic so zavarovane s poroštvom RS.

Izdaja	Zapadlost	v EUR (brez centov)
DRS1	2024	56.042.047
DRS2	2025	61.758.920
DRS3	2020	42.563.580
Skupaj		160.364.547

a) Obveznice DARS d.d. 1. emisije (DRS1)

Družba DARS d.d. je v letu 2004 izdala obveznice 1. emisije z oznako DRS1, v skupni nominalni vrednosti 56.042.047 EUR. Glavnica v celoti zapade v letu 2024, kuponska obrestna mera pa znaša 5,1 % letno. Z obveznicami se trguje na Ljubljanski borzi.

b) Obveznice DARS d.d. 2. emisije (DRS2)

Družba DARS d.d. je v letu 2005 izdala obveznice 2. emisije z oznako DRS2, v skupni nominalni vrednosti 61.758.920 EUR. Glavnica v celoti zapade v letu 2025, kuponska obrestna mera pa znaša 4,5 % letno. Z obveznicami se trguje na Ljubljanski borzi.

c) Obveznice DARS d.d. 3. emisije (DRS3)

Družba DARS d.d. je v letu 2005 izdala obveznice 3. emisije z oznako DRS3, v skupni nominalni vrednosti 42.563.580 EUR. Glavnica v celoti zapade v letu 2020, kuponska obrestna mera pa znaša 4,0 % letno. Z obveznicami se trguje na Ljubljanski borzi.

Dolgoročne poslovne obveznosti

Med dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi je izkazana obveznost iz naslova nadomestila za stavbno pravico v višini 169.917.285 evrov. Na podlagi Letne izvedbene pogodbe za izvajanje naročila na podlagi 4. člena ZDARS-1 za leto 2013 se je kratkoročni del dolgoročne obveznosti v višini 15.767.333 evrov prenesel na kratkoročne obveznosti.

Stavbna pravica je bila v skladu z ZDARS-1 ustanovljena v korist DARS d. d. na zemljiščih v lasti Republike Slovenije, na katerih so avtoceste kot objekti, ki so bili zgrajeni ali so se pričeli graditi pred uveljavljivjo ZDARS-1. Stavbna pravica je ustanovljena za 50 let (od 4. decembra 2010 do 4. decembra 2060) kot neodplačna. Po Zakonu o uravnoteženju javnih financ se za stavbno pravico plačuje nadomestilo.

Vrednost nadomestila za stavbno pravico je na podlagi mnenja pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin, podanega 7. junija 2012, določena v znesku 190.810.787,05 evra brez DDV.

Med dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi so izkazane obveznosti do sofinancerjev spremljajoče infrastrukture (večinoma občin) v višini 4.027.801 evrov, ki se gradijo v okviru avtocestne infrastrukture in ne predstavlja avtoceste ter jo mora družba po izgradnji predati sofinancerjem.

Kratkoročne finančne obveznosti

Kratkoročne obveznosti predstavljajo kratkoročni del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapadejo v plačilo v roku enega leta od datuma bilance stanja ter natečene obresti iz posojil, izdanih obveznic in izvedenih finančnih instrumentov.

Kratkoročne finančne obveznosti za bančna posojila za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev predstavljajo:

- del glavnice dolgoročnih posojil, ki zapadejo v plačilo do 30.06.2013

Posojilodajalec	v EUR (brez centov)	
	30.06.2013	30.06.2012
Evropska investicijska banka I	5.994.000	5.994.000
Evropska investicijska banka II	8.666.667	8.666.667
Evropska investicijska banka III	11.666.667	11.666.667
Evropska investicijska banka IV	10.666.667	10.666.667
Evropska investicijska banka V	6.000.000	6.000.000
Evropska investicijska banka VI	6.270.000	6.270.000
Kreditanstalt für Wiederaufbau I	5.283.350	5.283.350
Kreditanstalt für Wiederaufbau II	16.718.750	0
Autovie Venete	3.184.955	3.184.955
Depfa Bank I	3.571.429	0
Depfa Bank II	16.666.667	8.333.333
Konzorcij bank I	24.127.749	24.127.749
Konzorcij bank II	448.169	448.169
Konzorcij bank III	700.942	700.942
Konzorcij bank IV	344.416	344.416
Konzorcij bank V	397.011	397.011
Konzorcij bank VI	659.201	659.201
Konzorcij bank VII	5.116.493	5.116.493
Nova ljubljanska banka I	22.968.750	15.312.500
Hypo Alpe Adria I	833.042	833.042
Hypo Alpe Adria II	1.250.874	1.250.874
Hypo Alpe Adria III	1.043.232	0
Unicredit bank I	1.669.170	1.669.170
Unicredit bank II	6.666.667	6.666.667
Banka Koper	3.500.000	2.333.333
Skupaj glavnice	164.414.862	125.925.205

- druge kratkoročne finančne obveznosti iz naslova najetih posojil oziroma izdanih obveznic na dan 30.06.2013

v EUR (brez centov)	30.6.2013	30.6.2012	Indeks v %
Obresti od dolgoročnih posojil	7.591.338	9.638.231	79
Obresti od obveznic	4.273.164	4.281.810	100
Obresti od izvedenih finančnih instrumentov	8.927	292.559	3
Druge finančne obveznosti	590.459	490.960	120
Skupaj	12.463.888	14.703.560	85

Skupaj kratkoročne finančne obveznosti do bank (a + b) **176.878.750** **140.628.765** **126**

Kratkoročne finančne obveznosti za obresti se nanašajo na natečene obresti do 30.6.2013, ki so kratkoročno odložene in obračunane obresti na dan 30.6.2013. Obrestne mere in načini obračuna obresti za sklenjene posle so pogodbeno določene in so se na 30.06.2013 nahajale v intervalu med 0,34% in 5,27% letno.

c. druge kratkoročne finančne obveznosti na dan 30.06.2013

Z namenom zavarovanja obrestnih tveganj se je družba v preteklih letih, v skladu s politiko aktivnega upravljanja s tveganji na finančnem področju, odločila zmanjšati izpostavljenost tveganjem spremembe obrestnih mer na trgu. Tako je na dan 30.06.2013 delež izpostavljenosti variabilni obrestni meri predstavljal 58,50% vrednosti portfelja zadolženosti, delež izpostavljenosti fiksni obrestni meri 40,01% ter preostanek 1,5% predstavlja brezobrestni kredit.

v EUR (brez centov)	30.6.2013	30.6.2012	Indeks
Obveznosti iz izvedenih finančnih instrumentov	5.385.788	6.978.076	77
Skupaj:	5.385.788	6.978.076	77

Obveznosti iz izvedenih finančnih instrumentov v višini 5.385.788 evrov se nanašajo na obveznosti iz naslova vrednotenja izvedenih finančnih instrumentov na dan 30.06.2013.

Kratkoročne poslovne obveznosti

v EUR (brez centov)	30.6.2013	Delež	30.6.2012	Indeks
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	40.024.783	72	44.640.551	90
Kratkoročne obveznosti za predujme	85	0	5.643	2
Kratkoročne obveznosti do delavcev	1.476.569	3	2.121.088	70
Kratkoročne obveznosti do države	13.185.699	24	5.733.775	230
- obveznosti za davek od dohodka pravnih oseb	397.989	1	0	-
- obveznosti za obračunani DDV	3.182.368	6	4.104.046	78
- kratkoročna obveznost za stavbno pravico	7.473.256	14	0	-
- obveznosti za davke in prispevke izplačevalca	1.074.506	2	328.391	327
- druge obveznosti do države	1.057.581	2	1.301.339	81
Kratkoročne obveznosti do drugih	626.891	1	475.518	132
Skupaj:	55.314.027	100	52.976.576	104

Največji delež (72-odstoten) kratkoročnih poslovnih obveznosti predstavljajo obveznosti družbe do dobaviteljev. Te obveznosti zajemajo neplačane obveznosti za izvedena in obračunana dela pri gradnji avtocest, ki so jih izvajali domači in tudi dobavitelji (vključno s pogodbeno zadržanimi zneski), obveznosti iz naslova odškodnin pri pridobivanju zemljišč za posle v imenu RS in za njen račun, obveznosti iz poslovanja iz naslova upravljanja in vzdrževanja avtocest ter druge kratkoročne poslovne obveznosti.

Pogodbeno zadržana sredstva predstavljajo varščino za dobro izvedbo del in se do izpolnitve vseh pogodbenih obveznosti s strani izvajalca (prevzem del, odprava vseh pomanjkljivosti, predaja garancij za odpravo napak v garancijski dobi) zadržijo v višini do največ petih odstotkov pogodbene vrednosti. Zadržana sredstva po sklenjenih pogodbah z izvajalcem pripadajo izvajalcem in se nakažejo potem, ko izvajalci izpolnijo pogodbeno obveznost in dostavijo investitorju zahtevano dokumentacijo. Na dan

30.6.2013 so obveznosti na podlagi zadržanih sredstev znašale 29.611.352 evrov in so predstavljale 74-odstotni delež vseh obveznosti do dobaviteljev.

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi je tudi kratkoročni del dolgoročne obveznosti iz naslova nadomestila za stavbno pravico, ki za leto 2013 znaša 15.767.333 evrov. Na dan 30.6.2013 je bilo odplačnih 8.294.077 evrov.

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

v EUR (brez centov)	30.6.2013	30.6.2012	Indeks
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	1.146.479	392.739	292
Kratkoročne odloženi prihodki	40.811.154	39.861.010	102
Skupaj:	41.957.633	40.253.749	104

Med obveznostmi družbe se nahajajo vnaprej vračunani stroški za poslovno uspešnost uprave v višini 125.910 EUR in vnaprej vračunani stroški neizkoriščen dopust leta 2012 v višini 1.020.569.

Kratkoročno odloženi prihodki predstavljajo:

- že zaračunane letne vinjete za leto 2013 in polletne vinjete, veljavne za uporabo avtocest v letu 2013, v skupni višini 31.706.070 evrov (polletna vinjeta velja šest mesecev od dneva njenega nakupa, letna vinjeta za leto 2013 pa velja od 1.12.2012 do 31.01.2014),
- naloženo dobroimetje na predplačniške cestninske medije (DARS kartice, ABC kartice), ki je bilo zaračunano in plačano, ne sledijo pa mu cestninski prehodi v istem obdobju, v višini 9.051.887 evrov. Prihodki bodo odloženi, dokler uporabniki storitev ne opravijo cestninskega prehoda,
- drugi kratkoročno odloženi prihodki v višini 53.197 evrov.

Zunajbilančna evidenca

V zunajbilančni evidenci ima družba skupaj evidentiranih 212.788.755 evrov. Znesek v višini 212.313.140 evrov predstavlja potencialna denarna sredstva oziroma terjatve iz naslova prejetih garancij oziroma drugih instrumentov zavarovanja za dobro izvedbo del/odpravo napak v garancijski dobi. Od tega zneska 193.168.231 evrov odpade na gradnjo in obnavljanje avtocest, 19.144.908 evrov pa na področje upravljanja in vzdrževanja avtocest.

274.283 evrov predstavljajo evidentirane potencialne terjatve do občin na podlagi neupravičeno zaračunanih in izterjanih nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč z zamudnimi obrestmi.

Vrednost zaloge vinjet za uporabo cestninskih cest v Republiki Avstriji, ki jih prodaja DARS d. d., znaša 201.333 evrov.

POJASNILA K IZKAZU VSEOBSEGGAJOČEGA DONOSA

Čisti prihodki od prodaje

v EUR (brez centov)	1-6/2013	Struktura v %	1-6/2012	Indeks
Prihodki od cestnin	131.783.607	96	133.336.108	99
- prihodki od prodaje vinjet	55.948.466	-	55.280.659	101
- ostali prihodki od cestnine	75.835.140	-	78.055.448	97
Prihodki od zakupnin	3.761.993	3	3.355.163	112
Prihodki od zapor in prekomernih obremenitev	299.311	0	494.308	61
Prihodki od služnosti	122.438	0	97.598	125
Prihodki po pogodbi o izvajanju naročila	200.267	0	0	-
Prihodki od telekomunikacij	514.704	0	528.766	97
Drugi prihodki od prodaje	321.281	0	313.264	103
Skupaj čisti prihodki od prodaje	137.003.600	99	138.125.206	99

Prihodki od pobiranja cestnine so v prvem polletju leta 2013 znašali 131.783.607 evrov in predstavljajo 96 % vseh prihodkov od prodaje ter so za 1% nižji od prihodkov prvega polletja preteklega leta. Od tega znašajo prihodki od cestninjenja vozil do 3,5 t (vinjetni sistem) 55.948.466 evrov oziroma 42 % prihodkov od cestnin in prihodki od cestninjenja vozil nad 3,5 t 75.835.140 evrov oziroma 58 % prihodkov od cestnin.

Prihodkom od cestnine sledijo prihodki od zakupnin (povračila za spremljajoče dejavnosti ob avtocestah in najem baznih postaj). Prihodki nastanejo z oddajanjem pravice do uporabe zemljišč ob avtocestah v zakup za izvajanje servisnih dejavnosti s področja gostinstva in postavitev bencinskih črpalk s servisi.

Prihodke od prodaje sestavljajo še prihodki od zapor in prekomernih obremenitev v višini 299.311 evrov, prihodki od telekomunikacij v višini 514.704 evrov in prihodki od zaračunane služnosti v višini 122.438 evrov.

Aneks za leto 2012 k pogodbi o izvajanju naročila za naloge, ki jih DARS opravlja za RS skladno s 4. členom ZDARS-1, je bil sklenjen septembra 2012, zato prihodki po pogodbi o izvajanju naročila za obdobje januar junij 2012 niso bili realizirani v omenjenem obdobju. Naloge po pogodbi o izvajanju naročila vključujejo prostorsko načrtovanje in umeščanje avtocest v prostor ter pridobivanje nepremičnin za potrebe gradnje avtocest.

Druge prihodke od prodaje v višini 321.281 evrov predstavljajo prihodki od prodaje elektronskih tablic, prihodki od vlek, pluženja, reševanja prometnih nezgod, prihodki iz naslova najemnin za počitniške kapacitete in stanovanja, prihodki od prodaje odpadnega materiala in ostali prihodki.

Čisti prihodki od prodaje so v celoti ustvarjeni na domačem trgu.

Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve

Storitve zapor na avtocestah, ki jih ni zaračunala zunanjim izvajalcem storitev obnavljanja avtocest, je družba v obdobju januar junij 2013 usredstvila. V obdobju januar junij 2012 je družba vse storitve zapor na avtocestah zaračunala zunanjim izvajalcem, izvajalci pa so jih prek gradbenih situacij za obnavljanje avtocest zaračunali družbi.

Prihodki od usredstvenih lastnih storitev so v obdobju poročanja znašali 203.595 evrov.

Drugi poslovni prihodki

v EUR (brez centov)	1-6/2013	1-6/2012
Odprava dolgoročnih rezervacij	34.988	63.348
Odškodnine od zavarovalnic	1.082.129	1.379.239
Drugi prihodki od prodaje	626.686	5.605.752
Skupaj poslovni prihodki:	1.743.803	7.048.339

Odškodnine od zavarovalnic v višini 1.082.129 se nanašajo na odškodnine, prejete od zavarovalnic za odpravo škode, ki je nastala na avtocestnih odsekih in objektih ob avtocestah.

Med drugimi poslovnimi prihodki, v skupni višini 626.686 evrov, predstavljata največji delež odprava dolgoročno odloženih prihodkov iz naslova prejetih kohezijskih sredstev višini 554.084 evrov za pokrivanje stroškov amortizacije osnovnih sredstev.

Stroški in poslovni odhodki

Pregled stroškov:

v EUR (brez centov)	1-6/2013	Struktura v %	1-6/2012	Indeks
Stroški materiala	7.286.215	7	5.018.701	145
Stroški storitev	11.410.939	10	11.295.013	101
Stroški dela	16.912.331	15	15.451.878	109
Odpisi vrednosti	73.631.462	67	71.821.186	103
Drugi poslovni odhodki	110.646	0	144.396	77
Skupaj poslovni odhodki:	109.351.594	100	103.731.174	105

Stroški materiala

v EUR (brez centov)	1-6/2013	Struktura v %	1-6/2013	Indeks
Stroški materiala	4.030.429	55	1.885.636	214
Stroški energije	2.724.371	37	2.392.841	114
Stroški nadomestnih delov	174.840	2	228.057	77
Odpis drobnega inventarja	257.384	4	336.413	77
Drugi stroški materiala	99.191	1	175.755	56
Skupaj:	7.286.215	100	5.018.701	145

Stroški materiala predstavljajo 7 % delež v vseh poslovnih odhodkih in so se glede na prvo polletje leta 2012 povišali za 45 odstotnih točk. Vzrok za povišanje stroškov materiala je večji porabi posipnih materialov in naftnih derivatov za vzdrževanje avtocest v prvih mesecih leta 2013.

Stroški storitev

v EUR (brez centov)	1-6/2013	Struktura v %	1-6/2012	Indeks
Stroški nadzornega inženirja	185.154	2	318.092	58
Stroški vzdrževanja osnovnih sredstev	3.207.719	28	2.755.665	116
Najemnine	558.781	5	559.570	100
Stroški plačilnega prometa	488.028	4	473.551	103
Provizija od prodanih vinjet	2.542.737	22	2.514.678	101
Stroški zavarovanj	868.029	8	718.894	121
Stroški študentskega dela	696.685	6	994.794	70
Drugi stroški storitev	2.863.806	25	2.959.768	97
Skupaj:	11.410.939	100	11.295.013	101

Stroški storitev predstavljajo 10 % vseh poslovnih odhodkov. Pomembnejši stroški storitev v prvem polletju leta 2013 so provizije od prodanih vinjet (22-odstotni delež) in stroški vzdrževanja osnovnih sredstev (28-odstotni delež).

Stroški dela

Stroški dela predstavljajo 15-odstotni delež vseh poslovnih odhodkov DARS d.d. in so za 9 % višji kot v prvem polletju leta 2012.

v EUR (brez centov)	1-6/2013	Struktura v %	1-6/2012	Indeks
Stroški plač	12.064.679	71	10.846.222	111
Stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	2.358.559	14	2.169.204	109
Drugi stroški dela	2.489.093	15	2.436.451	102
Skupaj:	16.912.331	100	15.451.878	109

Odpisi vrednosti

v EUR (brez centov)	1-6/2013	Struktura v %	1-6/2012	Indeks
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev	2.335.942	3	559.451	418
Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	71.151.894	97	71.247.784	100
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstvih	143.035	0	13.379	1.069
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	592	0	571	104
Skupaj:	73.631.462	100	71.821.186	103

Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev je v prvem polletju leta 2013 znašala 73.631.462 evrov in se je povečala za 3 odstotne točke. Vzrok za povečanje je v amortizaciji stavbne pravice kot neopredmetenega osnovnega sredstva, ki se pričela obračunavati z julijem 2012.

Prevrednotovalni poslovni odhodki v zvezi z osnovnimi sredstvi predstavljajo izgubo pri prodaji in izločitvi osnovnih sredstev.

Prevrednotovalni poslovni odhodki v zvezi z obratnimi sredstvi se nanašajo na popravke vrednosti terjatev ter odpis nekurantrih zalog materiala.

Drugi poslovni odhodki

V postavko drugi poslovni odhodki v višini 110.647 evrov so med drugim vključeni:

- stroški iz naslova oblikovanja dolgoročnih rezervacij v višini 5.244 evrov za izplačila ob upokojitvi za zaposlene, ki v skladu z dogovorom med sindikati in družbo niso vključeni v pokojninski načrt kolektivnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja,
- ostali stroški v višini 105.403 evrov.

Finančni prihodki iz posojil, danim drugim

Finančni prihodki iz posojil, danih drugim, v višini 958.517 evrov, so posledica nalaganja kratkoročnih viškov likvidnih sredstev DARS d.d. pri bankah v obliki depozitov. V primerjavi z obdobjem januar junij 2012 so se zmanjšali za 53%. Razlog za zmanjšanje je v nižjih obrestnih merah in nižjih zneskih depozitov.

Finančni prihodki iz finančnih sredstev, razporejenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, ki so v prvem polletju leta 2013 evidentirani v višini 1.279.291 evrov, izhajajo iz vrednotenja posla z izvedenimi finančnimi instrumenti za varovanje obrestnih tveganj v višini 40.000.000 EUR, s katerim družba ščiti denarni tok iz najetih posojil, za potrebe izgradnje avtocest.

Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih

Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih v višini 244.169 evrov se nanašajo na finančne prihodke iz poslovnih terjatev ter vključujejo zaračunane zamudne obresti in pozitivne tečajne razlike.

Finančni odhodki iz finančnih obveznosti

Finančni odhodki iz finančnih obveznosti se nanašajo na:

- finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank
Finančni odhodki v višini 20.931.146 evrov predstavljajo obresti dolgoročnih kreditov. Povprečna ponderirana obrestna mera dolgoročnih kreditov na dan 30.06.2013 znaša 1,64 %. Razlog za nižje odhodke v prvem polletju 2013 v primerjavi z odhodki v prvem polletju leta 2012 je padec vrednosti EURIBOR-ja, ki je osnova za izračun variabilne obrestne mere pri kreditih (na variabilno obrestno mero je vezanega 60 % portfelja dolga DARS).
- finančni odhodki iz izdanih obveznic
Finančni odhodki v višini 3.635.978 evrov predstavljajo obresti iz izdanih dolgoročnih vrednostnih papirjev. Povprečna ponderirana obrestna mera dolgoročnih vrednostnih papirjev na dan 30.06.2013 znaša 4,35 %.
- finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti
Finančni odhodki v višini 813.040 EUR predstavljajo obresti, ki izhajajo iz posla z izvedenimi finančnimi instrumenti za varovanje obrestnih tveganj v višini 40.000.000 EUR.

Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti

Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti v višini 7.392 evrov predstavljajo odhodke za zamudne obresti in negativne tečajne razlike.

Drugi prihodki

Drugi prihodki v višini 25.539 evrov predstavljajo prejete odškodnine, zaračunane pogodbene kazni, nagrade za preseganje kvote invalidov, prejete stroške postopka DARS d.d. v okviru izvajanja prekrškovnega nadzora nad cestninjenjem in podobno.

Drugi odhodki

Drugi odhodki v višini 64.477 evrov predstavljajo predvsem plačane odškodnine po sodbah, povrnjene stroške v revizijskih postopkih po zakonu o javnih naročilih, dane donacije in podobno.

Dogodki po datumu sestavitve računovodskega izkazov

Julij

Državna revizijska komisija je s sklepom razveljavila postopek oddaje javnega naročila »Vzpostavitev in delovanje večstevnega elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku na avtocestah in hitrih cestah s financiranjem v obdobju 10 let«.

Objavljen je bil javni razpis za izvedbo elektrostrojnih del v predoru Markovec na hitri cesti Koper - Izola.

DARS d.d. je zaradi stečaja Alpine Bau GmbH odstopil od pogodbe o graditvi predora Markovec na hitri cesti Koper-Izola. Dokončanje del je prestavljeno v leto 2014.

DARS d.d. je z namenom financiranja izgradnje avtocestnih odsekov iz Nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji je DARS, d.d. z banko Sberbank d.d. sklenil kreditno pogodbo za najem kredita v višini 60 milijonov evrov in z banko NLB d.d. kreditno pogodbo za najem kredita v višini 50 milijonov evrov. Kredita sta zavarovana s 100% poročtvom Republike Slovenije. DARS d.d. je kredita najel za dobo 10 let, s čimer je zagotovil vire sredstev za izvajanje predvidenih del, skladno s Poslovnim načrtom za leto 2013.

Dogodki po datumu sestavitve računovodskega izkazov niso imeli vpliva na računovodske izkaze družbe DARS d.d. za obdobje januar junij 2013.

IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE

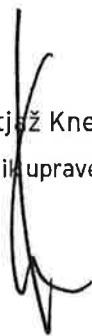
Člani uprave DARS d.d., ki jo sestavljajo mag. Matjaž Knez, predsednik uprave, Tine Svoljšak, član uprave, Franc Skok, član uprave, in Janko Kernel, delavski direktor/član uprave, v skladu s 113. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov po svojem najboljšem vedenju izjavljajo, da je povzetek računovodskega poročila družbe DARS d.d. za obdobje januar junij 2013 sestavljen v skladu s slovenskimi standardi računovodskega poročanja ter daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti do virov sredstev, finančnega položaja in poslovnega izida družbe DARS d.d.

Celje, 20.8.2013

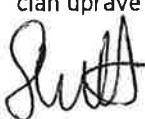
Tine Svoljšak
član uprave

mag. Matjaž Knez
predsednik uprave

Franc Skok
član uprave

Janko Kernel
delavski direktor/član uprave

DARS

DARS D.D. 1
DRUŽBA ZA AVTOCESTE
V REPUBLIKI SLOVENIJI